

Практичне заняття № 13

Тема: Методика вивчення фонетики, орфоепії та графіки .

Мета: осмислити мету й завдання вивчення фонетики у початковій школі; засвоїти основні методи й прийоми, що використовуються при вивченні фонетичного матеріалу.

Питання для обговорення:

1. Особливості вивчення голосних і приголосних звуків у початковій школі:
 - а) вивчення теми «Голосні звуки та позначення їх буквами»;
 - б) вивчення теми «Приголосні звуки. Тверді та м'які приголосні, способи позначення їх на письмі»;
 - в) вивчення теми «Дзвінки та глухі приголосні звуки».
2. Вивчення тем «Склад» та «Наголос».
3. Види вправ з фонетики, їх значення, методика проведення.
4. Звуковий і звуко-буквений аналізи, методика їх проведення.
5. Формування орфоепічних умінь і навичок у початковій школі.

Література:

1. Вашуленко М. Нормативне наголошування слів – важлива ознака літературного мовлення. Початкова школа. 2015. № 1. С. 17–21.
2. Коваль Г. Звуко-буквений аналіз на уроках української мови у початкових класах. Тернопіль, 2004. 80 с 4. Коваль Г.П., Деркач Н.І., Наумчук М.М. Методика викладання української мови: навч. посібник. Тернопіль, 2008. 287с.
3. Орфоепічний словник української мови: [у 2 т.] / [уклад. : М.М. Пешак та ін]. – К. : Довіра, 2001. – Т. 1. – 955 с.; Т. 2. – 918 с. – (Словники України).

Практичні завдання

1. Запишіть порядок проведення звуко-буквеного розбору. Розберіть за цим алгоритмом слова: *юнга, лебідь, боєць, подвір'я, блищить.* (1 бал)
2. Запишіть слова (не менше 10), в яких одна й та ж буква позначає різні звуки. (1 бал)
3. Наведіть приклади слів (не менше 10), в яких звуків би було більше ніж букв. (1 бал)
4. Прочитайте слова, поставте наголос. Визначте, які з поданих слів можна пропонувати учням 2 класу.

Читання, щавель, оповідання, вимога, запитання, граблі, виразно, вірші, новий, котрий, подушка, котра, ненавидіти, котре, дочка, чотирнадцять, чорнозем, олень, новий, подруга, отаман, листопад, ознака, посередині, однаково. (1,5 бала)

5. До методичного апарату доберіть завдання для учнів з підручників : (2 бали)

Наприклад:

- *Запиши речення. Підкресли букви, якими позначені м'які приголосні звуки.*

- Прочитай прислів'я. Підкресли букви, які позначають в словах два звуки.
- Змініть у словах наголос так, щоб змінилося їхнє значення: ...

6. Змодельуйте фрагмент уроку, на якому використовується поданий нижче текст. **(2 бали)**

При цьому вкажіть:

- етап уроку;
- мету використання;
- метод і прийоми роботи.

Спишіть слова. Поставте, де потрібно, апостроф. Доведіть свою думку.

М_ята, в_яжу, реп_ях, в_юн, черв_як, Р_ябко, п_явка, р_ядно, м_який, п_ятниця.

7. Доберіть вправи, які б допомогли учням усвідомити різницю між: **(2 бали)**

- звук і буквою;
- голосним і приголосним звуками;
- приголосними твердими і м'якими.

8. Перевірте, чи знаєте ви напам'ять український алфавіт та чи не помиляєтесь у назвах букв. Розробіть систему завдань (або доберіть із підручників), які б учителі використали для засвоєння дітьми українського алфавіту (за вимогами програми 2-го класу) та вироблення вміння користуватись знанням алфавіту у роботі зі словником. **(1 бал)**